

Sygn. akt III AUa 402/14

POSTANOWIENIE

Dnia 30 kwietnia 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Lucyna Ramlo

Sędziowie: SA Bożena Grubba

SO del. Alicja Podlewska

po rozpoznaniu w dniu 30 kwietnia 2013 r. w Gdańsku

na posiedzeniu niejawnym

sprawy S. W.

przeciwko

Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w E.

o prawo do emerytury

na skutek skargi ubezpieczonego o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Gdańsku III Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 5 lipca 2012 r. w sprawie o sygn. akt III AUa 252/12

postanawia:

1. odrzucić skargę;
2. zasądzić od S. W. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w E. kwotę 120 zł (sto dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt III AUa 402/14

UZASADNIENIE

W dniu 7 lutego 2014 r. S. W., wniósł skargę o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Gdańsku III Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 5 lipca 2012 r. w sprawie o sygn. akt III AUa 252/12, uzupełnioną następnie pismem z dnia 24 lutego 2014 r. oraz pismem z dnia 14 marca 2014 r.

W piśmie z dnia 14 marca 2014 r. ubezpieczony wskazał, iż wywiedzioną skargę opiera na podstawie art. 403 § 2 k.p.c. podnosząc, że podstawą wznowienia jest wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 października 2013 r., sygn. akt II UK 69/13, w którym stwierdził on, że nie ma podstaw do wyłączenia czynności administracyjno-biurowych z czynności polegających na sprawowaniu dozoru, a okres wykonywania tego typu pracy jest okresem pracy uzasadniającym prawo do świadczeń przewidzianych w rozporządzeniu, niezależnie od tego, ile czasu pracownik poświęca na bezpośredni dozór, a ile na inne czynności związane ze sprawowanym dozorem i stanowiące jego integralną część.

O treści wyroku skarżący dowiedział się z Rzeczypospolitej w dniu 3 lutego 2014 r., a tym samym zachował 3-miesięczny termin, o którym mowa w art. 407 § 1 k.p.c.

W odpowiedzi na skargę pozwany wniósł o jej odrzucenie oraz zasądzenie od ubezpieczonego na rzecz pozwanego zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwany wskazał, iż powołana przez wnioskodawcę podstawa skargi, tj. art. 403 § 2 k.p.c. w istocie nie występuje, albowiem powołany przez ubezpieczonego wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 października 2013 r. dotyczy sporu pomiędzy innymi stronami aniżeli te, które uczestniczyły w postępowaniu objętym skargą.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Skarga wnioskodawcy o wznowienie postępowania podlegała odrzuceniu.

Przed merytorycznym rozstrzygnięciem o zasadności skargi o wznowienie postępowania Sąd sprawdza, czy spełnia ona wymogi formalne. Na tym etapie Sąd bada, czy skarga została wniesiona w terminie wynikającym z przepisów art. 407 i art. 408, czy jest ona dopuszczalna (ze względu na zaskarżone orzeczenie) i czy oparto ją na ustawowej podstawie. Skarga, która warunków tych nie spełnia, nie może być przez Sąd rozpoznana. Zgodnie bowiem z art. 410 §1 kpc, Sąd odrzuca skargę o wznowienie postępowania wniesioną po upływie przepisanej terminu, niedopuszczalną lub nieopartą na ustawowej podstawie. Postanowienie może być wydane na posiedzeniu niejawnym. Podkreślić należy, iż na tym etapie badanie wniesionej przez stronę skargi nie może obejmować rozpoznania zasadności wskazanych przez stronę podstaw skargi, a jedynie to, czy skarżący wskazał podstawę odpowiadającą jednej z określonych w kodeksie podstaw wznowienia postępowania. Jak stwierdził Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 14 stycznia 1999 r. w sprawie II UKN 417/98 (OSNP 2000, nr 6, poz. 254) odrzucenie skargi o wznowienie postępowania w trybie art. 410 § 1 lub 411 k.p.c. może nastąpić tylko wtedy, gdy skarga nie opiera się na ustawowej podstawie wznowienia, nie zaś gdy podstawa ta nie jest merytorycznie uzasadniona.

Przesłanki, na podstawie których można żądać wznowienia postępowania określają przepisy art. 401, 401¹ i 403 k.p.c. Są to następujące okoliczności: w składzie sądu uczestniczyła osoba nieuprawniona, orzekal sędzia wyłączony z mocy ustawy, a strona przed uprawomocnieniem się wyroku nie mogła domagać się wyłączenia, strona nie miała zdolności sądowej lub procesowej, nie była należycie reprezentowana, wskutek naruszenia przepisów prawa była pozbawiona możliwości działania, Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności aktu normatywnego z Konstytucją, ratyfikowaną umową międzynarodową lub z ustawą, na podstawie którego zostało wydane orzeczenie, wyrok został oparty na dokumencie podrobionym lub przerobionym albo na skazującym wyroku karnym, następnie uchylonym, wyrok został uzyskany za pomocą przestępstwa, po wydaniu wyroku wykryto takie okoliczności faktyczne lub środki dowodowe, które mogłyby mieć wpływ na wynik sprawy, a z których strona nie mogła skorzystać w poprzednim postępowaniu lub też wykryto prawomocny wyrok dotyczący tego samego stosunku prawnego, a także w przypadku, gdy na treść wyroku miało wpływ postanowienie niekończące postępowania w sprawie, wydane na podstawie aktu normatywnego uznanego przez Trybunał Konstytucyjny za niezgodny z Konstytucją, ratyfikowaną umową międzynarodową lub z ustawą, uchylone lub zmienione zgodnie z art. 416¹ k.p.c.

Skarga o wznowienie postępowania może być oparta wyłącznie na powyższych podstawach, zaś ich powołanie i uzasadnienie jest warunkiem formalnym tego pisma.

Wnioskodawca wywodząc skargę o wznowienie postępowania, jako podstawę uzasadniającą jej rozpoznanie wskazał art. 403 § 2 k.p.c., zgodnie z którym można żądać wznowienia [postępowania] w razie późniejszego wykrycia prawomocnego wyroku, dotyczącego tego samego stosunku prawnego, albo wykrycia takich okoliczności faktycznych lub środków dowodowych, które mogłyby mieć wpływ na wynik sprawy, a z których strona nie mogła skorzystać w poprzednim postępowaniu.

W razie wskazania tej podstawy wznowienia postępowania dla uwzględnienia skargi -co podkreślał Sąd Najwyższy w uzasadnieniu postanowienia z dnia 4 kwietnia 2011 r. (I UZ 7/11, LEX nr 1380866) - niezbędne jest kumulatywne spełnienie trzech przesłanek:

- 1) wykrycia po uprawomocnieniu się wyroku okoliczności faktycznych lub środków dowodowych, które istniały w toku postępowania zakończonego zaskarżonym wyrokiem, ale nie zostały w nim powołane;
- 2) niemożności skorzystania z tychże okoliczności lub środków dowodowych w poprzednim postępowaniu i
- 3) możliwości ich wpływu na wynik sprawy (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 czerwca 2010 r., II UZ 12/10, LEX nr 619632).

W grę wchodzi zatem tylko okoliczności faktyczne i środki dowodowe istniejące już w czasie trwania prawomocnie zakończonego postępowania, nie zaś powstałe po tej dacie, a przy tym nie tylko nieujawnione ale i nieujawniane, czyli takie, o jakich strona nie wiedziała i z obiektywnych przyczyn, a więc nie wskutek opieszałości, zaniedbań, zapomnienia czy błędnej oceny wiedzy nie mogła. Nadto późniejsze wykrycie obejmuje jedynie okoliczności faktyczne i środki dowodowe, które mogły mieć wpływ na wynik sprawy, a zatem dotyczące podstawy faktycznej dochodzonego przez powoda roszczenia i na tyle istotne, że ich uwzględnienie spowodowałoby wydanie innego rozstrzygnięcia. Mogą to być zarówno fakty i dowody odnoszące się bezpośrednio do podstawy faktycznej spornego roszczenia, jak i dotyczące jej pośrednio, tj. brane pod uwagę przy ocenie zebranego materiału dowodowego. Nie uzasadnia jednak wznowienia postępowania sytuacja, gdy przepisy przyjęte za podstawę prawomocnego wyroku zostały następnie odmiennie zinterpretowane w orzeczeniu Sądu Najwyższego (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 17 listopada 1998 r., II UKN 402/98, OSNP 1999, Nr 24, poz. 805).

Odnosząc powyższe rozważania do realiów niniejszego sporu stwierdzić należy, że jakkolwiek wyrok sądowy może być traktowany, jako dokument urzędowy w rozumieniu art. 244 § 1 k.p.c. (por. orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia: 21 marca 1962 r., 4 CR 39/62, NP 1964, nr 3; 27 marca 1962 r., 4 CR 672/61, OSPIKA 1965, Nr 1, poz. 3; 3 lutego 1964 r., I CR 703/62, OSNCP 1965, Nr 10, poz. 162), to dla skutecznego oparcia skargi o wznowienie postępowania na podstawie późniejszego wykrycia takiego wyroku istotne jest, aby wyrok ten mógł mieć wpływ na wynik sprawy w podanym wcześniej znaczeniu tego pojęcia.

Tymczasem powołany przez skarżącego wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 października 2013 r., sygn. akt II UK 69/13 r., zapadł w sprawie o roszczenia wywodzone z podobnej podstawy faktycznej i prawnej, lecz toczącej się między innymi stronami. Ustalone w tymże procesie okoliczności nie tylko nie wchodzi bezpośrednio do podstawy faktycznej niniejszego sporu, ale nawet pośrednio nie odnoszą się do niej, albowiem nie można w ich świetle oceniać wiarygodności dowodów zgromadzonych w trakcie zakończonego prawomocnie procesu, których analiza prowadziła ostatecznie do ustalenia, że zatrudnienie wnioskodawcy w warunkach szczególnych na stanowiskach związanych z dozorem/kontrolą nie było wykonywane stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, co stało się podstawą do uznania wywodzonych przez ubezpieczonego roszczeń za bezpodstawne. Istotny dla rozstrzygnięcia niniejszego sporu mógłby być ewentualnie pogląd prawny wyrażony w uzasadnieniu wskazanego wyroku, lecz zawarta w motywach orzeczenia Sądu Najwyższego interpretacja przepisów nie stanowi środka dowodowego, o jakim mowa w art. 403 § 2 k.p.c. W myśl art. 232 k.p.c. dowodzeniu podlegają bowiem fakty, a nie prawo.

W konkluzji poczynionych rozważań wskazać należy, iż pomimo zacytowania przez ubezpieczonego ustawowej podstawy wznowienia z art. 403 § 2 k.p.c., niniejsza skarga de facto nie została na niej oparta. W judykaturze przyjmuje się bowiem, że sformułowanie podstawy wznowienia w sposób odpowiadający przepisom art. 401-401¹ oraz art. 403 k.p.c. nie oznacza oparcia skargi na ustawowej podstawie wznowienia, jeżeli już z samego jej uzasadnienia wynika, iż podnoszona podstawa nie zachodzi, co z kolei implikuje odrzucenie skargi (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 28 października 1999 r., II UKN 174/99, OSNP 2001, Nr 4, poz. 133; z dnia 7 lipca 2005 r., IV CO 6/05, LEX nr 155376; z dnia 22 października 2009 r., I UZ 64/09, LEX nr 560531 i z dnia 6 listopada 2009 r., I CZ 57/09, LEX nr 599744 oraz wyrok z dnia 16 maja 2007 r., III CSK 56/07, LEX nr 334985).

Mając na uwadze poczynione ustalenia, Sąd Apelacyjny, na mocy art. 410 § 1 k.p.c., orzekł jak w punkcie 1 sentencji

O kosztach postępowania wywołanego skargą wnioskodawcy Sąd Apelacyjny orzekł przy zastosowaniu zasady wyrażonej w art. 98 k.p.c. w związku z art. 99 k.p.c. i art. 108 § 1 k.p.c., zgodnie z wnioskiem zgłoszonym przez organ rentowy, zasądzając od strony przegrywającej, tj. S. W., na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w E. koszty zastępstwa procesowego w stawce minimalnej, tj. w kwocie 120 zł, zgodnie z treścią § 2 ust. 1 i 2 w zw. z § 12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t.j.:Dz.U.2013.490).